

MENTAL HEALTH EUROPE – SANTE MENTALE EUROPE aisbl
Mundo-B Rue d'Edimbourg 26
1050 Brussels, Belgium
E-Mail: info@mhe-sme.org
www.mhe-sme.org

November 2015

A Mental Health Europe a BNO-10 revíziójára szólít fel

A [Mental Health Europe](#) (MHE),¹ hosszú évek óta figyelmeztet a nyugati pszichiátria biológiai/neurológiai szemléletmódjával kapcsolatos bizalmi válságra, valamint szólít fel ennek a kultúrának a mentális szolgáltatások keretén belül történő megváltoztatására, beleértve az emberi jogi alapú szemléletmód alkalmazásának meghonosítását. A Mentális Betegségek Diagnosztikai és Statisztikai Kézikönyvében (DSM-5) végzett munkánkat és az MHE szakértői csoportja, a [Biogyógyászati Paradigmán túli munkacsoport](#) (BBP munkacsoport – Beyond the Biomedical Paradigm)² által kidolgozott ["Bukaresti Manifesztum"](#) elfogadását követően az MHE a Betegségek Nemzetközi Osztályozásának (BNO-10) soron következő revíziójára összpontosította figyelmét, amelynek elnevezése BNO-11 lesz, amint azt elfogadják az Egészségügyi Világszervezet³ 2018-ban sorra kerülő közgyűlésén. Az MHE közzétett egy [helyzetértékelést a BNO-10 Revízióról](#)⁴ és annak alapján számos, az alábbiakban részletezett konkrét cselekvésre szólította fel a WHO-ot, valamint az EU-t.

Az MHE meggyőződése, hogy biztosítékokra van szükség ahhoz, hogy megértsük, hogy a diagnosztikai kézikönyveket, mint például a BNO, egy, a beteg és az orvos, mint egyenrangú felek közötti párbeszédben kell eszközként használni. Ezek a biztosítékok magukban foglalják a folyamat átláthatóságát, az élő tapasztalattal rendelkező emberek egyenlő partnerekként történő bevonását a folyamat felépítésébe, egy sokkal felhasználó-, és gondozóbarátabb nyelvezet kialakítását, és ezeknek a kézikönyveknek a használatára vonatkozó őszinte és tisztességes útmutatást.

Sajnálatos módon az MHE a következő **hibákat észlelte az aktuális revíziós folyamat során:**

- A felhasználók, gondozók, illetve civil társadalom elhanyagolható mértékű bevonása
- Az átláthatóság hiánya
- Az egészségügyi rendszerek előnyben részesítése az egyénnel szemben

---

¹A Mental Health Europe (MHE) egy európai civil szervezet, amely elkötelezett a pozitív mentális egészség, a mentális zavarok megelőzése, a gondozás fejlesztése, a társadalmi bevonás és a mentális egészségügyi szolgáltatást igénybe vevők és családtagjaik, valamint gondozóik emberi jogainak védelme iránt. Az MHE tagsága magában foglalja a mentális egészségügy terén aktív szövetségeket és magánszemélyeket Európában, ideértve a mentális egészségügyi problémákkal küzdő, vagy küzdött embereket, akárcsak az önkénteseket és számos kapcsolódó terület szakembereit. További információkért lásd a honlapunkat: <http://www.mhe-sme.org/>

² A BBP munkacsoport munkájával kapcsolatos további információkért lásd: <http://www.mhe-sme.org/policy-work/bbp-task-force/>

³ Az Egészségügyi Világszervezet közgyűlése egy évente megrendezésre kerülő forum, amelyen az Egészségügyi Világszervezet tagállamainak delegációi vesznek részt és ez a WHO fő döntéshozó testülete.

⁴ A teljes álláspont megismeréséhez lásd a következő linket: http://www.mhe-sme.org/fileadmin/Position_papers/MHE_response_to_the_public_consultation_on_the_working_document_of_the_draft_Additional_Protocol_to_the_Oviedo_Convention.pdf

- A biogyógyászati modell erősítése
- A globális tudás helyi tudással szembeni többre értékelése

Előrettekintés

A munkacsoport tudatában van annak, hogy a jövőben a BNO revíziójára nem ugyanazon az elhúzó és komplex módon fog sor kerülni, hanem a revízió inkább folyamatos lesz. Habár talán már túl késő van az aktuális revízióban történő alkalmazáshoz, de a jövőbeli revíziók során a fenti biztosítékokat érvényesíteni kell és lehetőséget kell biztosítani a mentális egészségügyi problémák biogyógyászati szemléletű megközelítésétől való eltávolodásra.

Felhívás cselekvésre:

A jövőre tekintettel az **MHE felhívja a WHO-t**, hogy:

- A revíziós eljárást tegye részvételen alapulóvá a felhasználók, gondozók és a civil társadalom értelmes és konstruktív módon történő bevonásával.
- Az érdekképviseleti szervezetekkel együttműködve alakítson ki egy sokkal felhasználó-, és gondozóbarátabb nyelvezetet.
- A revíziós folyamat minden szintjén biztosítsa az átláthatóságot, valamint, hogy valamennyi, a Global Clinical Practice Network-ben résztvevő egészségügyi szakember személyazonossága és állampolgársága igazolásra kerüljön az érdekellentétek megelőzése érdekében.
- Biztosítsa, hogy a BNO használati útmutatója világos és őszinte, a diagnosztika használatát a felhasználó és az orvos közötti egyenrangú párbeszéd egy fontos eszközévé téve, valamint hangsúlyozva a helyi megismerés, gyakorlatok és kulturális normák értéke felismerésének szükségességét.

Mit tehet az EU?

Az ENSZ Fogyatékosággal élő személyek jogairól szóló (CRPD) egyezmény tagjaként az EU-nak fontos szerepe van abban, hogy támogassa a fogyatékosággal élő személyek bevonását az életüket érintő döntésekbe. Az MHE tudatában van annak, hogy az Európai Külügyi Szolgálat (EEAS) koordinálja a tagállamok WHO-val történő bekapcsolódását a globális egészségügyi problémák kezelésébe és érzi annak szükségességét, hogy a fenti problémák némelyikére fel kell hívni a figyelmet az egészségügyi világszervezetben

Az Európai Külügyi Szolgálaton keresztül felhívjuk az EU-t, hogy gyakoroljon nyomást a WHO-ra annak biztosítása érdekében, hogy:

- A BNO revíziós folyamata átlátható és részvételen alapuló, valamint jelentőségteljes legyen bevonva a felhasználókat, gondozókat és a civil társadalmat.

Amit az MHE fog tenni

Az MHE több évtizedes tapasztalattal rendelkezik a tagszervezeteink gyarapodásának támogatásában, valamint nézeteik kutatásában, beleértve különösen a független felhasználói szervezeteket. Továbbra is arra törekszünk, hogy elérjük partnereinket és támogatást nyújtsunk ahhoz, hogy a felhasználók, éppúgy, mint a gondozók és a felvilágosult szakemberek nézeteik értelmes és konstruktív módon veszik figyelembe.